

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Mart Uusjärv
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 16.02.2026 nr 4.2-1/443-1

Meie 05.03.2026 nr 2.2.-1/26/16-2

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) menetluses on Sotsiaalministeeriumi taotlus uuringus „Täiendava ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitise skeemi abivahendite vältimatu omaosaluskulu lisamise eelarvemõju analüüs“ isikuandmete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud teie taotlusega, palun taotlust täiendada vastavalt alljärgnevale:

1. Uuringus kasutamiseks võetakse sotsiaalkaitse infosüsteemist ja retseptikeskusest isikustatud andmed. Kahe andmekogu andmed seotakse ja analüüsitakse uuringus isikustatud kujul. Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lg 1 näeb ette, et isikuandmeid võib andmesubjekti nõusolekuta teadus- või ajaloouuringu või riikliku statistika vajadusteks töödelda eelkõige pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul. Antud juhul jääb arusaamatuks, mis põhjusel töödeldakse uuringus andmeid isikustatult, mitte nt pseudonüümitult. Pseudonüümimine või muu sarnast kaitset pakkuv vahend on esmane ja üks lihtsamini kasutatav kaitsemeede isikuandmete töötlemise turvalisuse tagamiseks ja andmesubjekti privaatsuse riive vähendamiseks. Eriti oluline on võimalike kaitsemeetmete rakendamine eriliiki isikuandmete töötlemisel, mis oma olemuse tõttu eeldavad suuremat kaitset. Uuringus kasutatavad isikuandmed liigituvad eriliiki isikuandmete hulka, kuivõrd võimaldavad saada teavet isiku tervises seisundi kohta. Andmed on võimalik koodivõtit jagades pseudonüümida juba andmekogust andmete väljavõtul ning enne andmete edastamist ja sidumist. Kuid igal juhul on pseudonüümimine vms meede asjakohane ja vajalik pärast kahe andmekogu andmete liitmist nende uuringu eesmärkidel analüüsimiseks. Seega palun uuringu andmetöötlusprotsess ja rakendatavad kaitsemeetmed põhjalikult läbi mõelda ning taotluses kirjeldada (selles on abiks järgnevas kirja punktis välja toodud andmekaitsealane mõjuhindang). Kui vastutav töötleja leiab, et täiendavate meetmete rakendamine ei ole siiski vajalik, palun otsust põhjendada.
2. Taotluse punkti 5.2. kohaselt töödeldakse uuringus ligikaudu 1 miljoni inimese andmeid, sh eriliiki andmeid. Isikuandmete kaitse üldmääruse¹ (IKÜM) art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärke arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhindangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub füüsiliste isiklike aspektide süstemaatiline ja ulatuslik hindamine, mis põhineb automaatsel isikuandmete töötlemisel, sealhulgas profiilianalüüsil, ja millel

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

põhinevad otsused, millel on füüsilise isiku jaoks õiguslikud tagajärjed või mis samaväärselt mõjutavad oluliselt füüsilist isikut, samuti ka eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine. Inspektsiooni koostatud isikuandmete töötleja üldjuhendis² on selgitatud, mis on süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlus. Samuti on toodud näiteid suure ohu kohta. Juhendis on viidatud suunistele³, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut. Palun esitada andmekaitsealane mõjuhinnang või kui seda ei ole koostatud või ei koostata, siis palun seda otsust põhjendada, arvestades isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 35 sätestatuga.

3. Taotluse punkti 6.1. järgi säilitatakse poliitikaanalüüsi tarbeks kogutud isikuandmeid kuni reformi jõustava seaduseelnõu vastuvõtmiseni või kuni kaks aastat arvates väljavõtte tegemisest, pärast mida isikuandmed hävitatakse. AKI mõistab seda nii, et maksimaalne algandmete säilitamise aeg on kaks aastat väljavõtte tegemisest, sõltumata reformi jõustava seaduseelnõu menetluse tulemusest. Palun eeldatav algandmete kustutamise aeg vähemalt aasta ja kvartali täpsusega välja tuua.
4. Taotluse punkti 7.1. kohaselt teavitatakse andmesubjekte isikuandmete töötlemisest Sotsiaalministeeriumi kodulehe vahendusel (käimasolevate uuringute alamlehel). Isikuandmete kaitse üldmääruse üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjekte isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12 – 14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlusest. Taotluses viidatud teave käimasolevate uuringute kohta ja andmetöötlejate üldised andmekaitsetingimused seda ei kajasta. Vastutaval töötlejal tuleb tagada nõutud teabe esitamine ja vastavalt sellele taotlust täiendada.

Palun esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **13.03.2026** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning täpsustused taotlusvormile sisse viia. **Muudatused palun algtekstist eristada.** Vastus palun saata aadressil info@aki.ee.

Tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib AKI vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel

² [Isikuandmete töötleja üldjuhend | Andmekaitse Inspektsioon](#)

³ [Artikli 29 töörihm. Suunised, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut ja selle kindlaksmääramist, kas isikuandmete töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt suur oht“ vastavalt määrusele \(EL\) 2016/679](#)